

РЕЦЕНЗИЯ

по

КОНКУРС ЗА ЗАЕМАНЕ НА АКАДЕМИЧНА ДЛЪЖНОСТ

„ПРОФЕСОР“ ПО КАМЕРНО ПЕЕНЕ

в катедра „Класическо пеене“, Вокален факултет

на НМА „Проф. П. Владигеров“

- кандидат: доц. д-р БОРЯНА АСЕНОВА ЛАМБРЕВА

- рецензент: проф. д-р ИВАЙЛО СТРАШИМИРОВ КРИНЧЕВ

Доц. д-р Боряна Ламбрева се дипломира, като магистър по специалност пиано в НМА „Проф. Панчо Владигеров“ в класа на проф. Милена Моллова през 1989г. Същата година започва работа като хоноруван пианист-корепетитор в НМА в класовете на проф. Мати Пинкас и проф. Васил Арнаудов, а още следващата година печели конкурс за щатен преподавател във Вокален факултет. Академичното ѝ израстване преминава последователно през поемане на самостоятелен клас по камерно пеене през 2000г., спечелен конкурс за старши преподавател през 2003г. и заемане на академичната длъжност „доцент“ по камерно пеене към Вокален факултет през 2015г. Нейният докторантски труд¹ изследва проблематиката за появата, влиянието, популяризирането и спецификата при изпълнение на соловите песни от български композитори. Съществен принос в него е не само фокусирането върху тази проблематика, но и върху присъствието на българската солова песен на концертния подиум и в регламентите на

¹ „Българската солова песен в камерното изпълнителско творчество и академичното образование. Интерпретационни особености“ защитен на 31.10. 2013г.

академичните конкурси, както и в репертоара на академично – образователния процес. Важна част от разработката е анализ на интерпретационните особености при изпълнение на българската солова песен в контекста на камерно – вокалното музициране.

Неизменна част от творческото израстване на Боряна Ламбрева е поддържането на изключително интензивна изпълнителска дейност – преди всичко като акомпаниятор на оперни певци, участвайки активно в камерни рецитали на наши и чужди изпълнители като самостоятелни концерти, или в рамките на различни музикални форуми².

Друга област от нейната изпълнителска дейност е акомпанирането на оперни певци на почти всички академични, национални и международни конкурси³.

В годините се налага и като предпочитан пианист при провеждането на различни майсторски класове на известни представители на оперното изкуство у нас и в чужбина – певци, диригенти, режисьори⁴. Специално бих искал да акцентирам върху дългогодишната дейност на Боряна Ламбрева

² Международния фестивал „Софийски музикални седмици“, Международния фестивал „Мартенски Музикални Дни“, „Варненско лято“, „Аполония“, фестивал на изкуствата „Борис Христов“, „Тракийско лято“, Международен музикален фестивал „Скопско лято“, Международен музикален фестивал „Лауреатски дни Катя Попова“, „Летни музикални празници“ – Бургас, Музикален фестивал „Камерата“ – Пловдив, Летен фестивал „VIA PONTICA“ – гр. Балчик

³ „Светослав Обретенов“, „Георги Златев-Черкин“, „Панчо Владигеров“, „Парашкев Хаджиев“, „Цветана Дякович“, „Марин Големинов“, „Илия Йосифов“, Международен конкурс за млади оперни певци „Борис Христов“ – четири издания, по две издания на Международния конкурс за оперни певци „Пълдин“ и Международния конкурс за камерно пеене „Панчо Владигеров“ – Шумен и др.

⁴ проф. Мати Пинкас – Виена /1990 г./, проф. Павел Герджиков и проф. Руско Русков – Адана /1997 г./, Каролин Дюма – „Аполония“ /1999 г./, Пол Вайголд – София /2003 г./, Дарина Такова /2009, 2010 г./, Вера Немирова /2011 г./, Джузепе Сабатини – 2018 г., Веселина Кацарова – 2018 г. и др.

като пианист в майсторските класове на световно-известните наши оперни певици Райна Кабаиванска и Анна – Томова Синтова⁵.

Осъществила е много студийни и документални записи предимно за фонда на БНР, както и участия в документални филми на БНТ, БНТ 2 и други телевизии.

Репертоарът ѝ в областта на камерно-вокалното творчество е изключително богат и обхваща всички стилове - от барок до съвременна музика, с предпочитания към тематичните концерти, включващи творчеството на различни композитори от жанра на песенния цикъл.

През 2017 г. е наградена за дейността си със „Златна лира“ на СБМТД.

Нейни студенти са носители на повече от 70 награди на наши и международни конкурси и се реализират като изявени творци в музикалния живот в България, Европа и Америка.

Справката за приносния характер на художественотворческата и педагогическа дейност представена от доц. д-р Боряна Ламбрева обхваща периода след заемане на академичната длъжност „доцент“ през 2015г.. Съдържанието е структурирано съобразно таблицата за минималните изисквани точки, определени от постановление №122 за изменение и допълнение на Правилника за прилагане на Закона за развитието на академичния състав в Република България, влязъл в сила от 06. 07. 2018 г.

В частта *Художественотворческа дейност*, като водеща (самостоятелна) творческа изява в областта на изкуствата /група „В“,

⁵ Анна Томова-Синтова /2009, 2011, 2014, 2015, 2018 г./, а от 2001 г. насам в продължение на 18 години – ежегодни майсторски класове на Райна Кабаиванска в България.

показател 5/ кандидатката е представила *три камерни концерта*⁶ обединени от общи признаци като:

- представяне пред българската публика на рядко изпълнявани „елитарни“ произведения⁷
- съчетаването на различни видове изкуства и присъствието на други участници-изпълнители в тях, което придава нов облик, провокирайки ново ниво на взаимодействие между изпълнители и публика.
- всички концерти са част от по-големи проекти с културна значимост от национален и международен характер.

Тук бих искал да направя уговорката, че ще пропусна част от описаните по-нататък в справката многобройни участия в концерти и събития, които показват голямата творческа активност на Боряна Ламбрева в периода след доцентурата.

В група „Г“ показател 13 са представени *Тематични концерти и концерти, посветени на важни годишнини, личности и събития*⁸, с

⁶28. 11. 2015 г. – Концерт *„Ритуали на любовта“* в рамките на Софийски фестивал за камерна музика „Agitato“ със сопраното *Марияна Панова* и гости *Димитър Тенчев* – виолончело и *Ивета Маринова* – флейта; 31. 03. 2016 г. - Концерт *„Фьодор Шаляпин и Борис Христов – легенди на XX век“* в Бялата зала на къщата на Шаляпин в Москва ; 28. 09. 2018 г. – *„Отдаденост и пътешествие в любовта“* – в рамките на Европейските дни на културното наследство. Събитието е удостоено със знака на Европейското културно наследство.

⁷ вокалния цикъл на Морис Равел – *„Шехерезада“* по текст на Тристан Клингзор /за сопран и пиано/ и *„Мадагаскарски песни“* по текст на Еварист дьо Парни /за сопран, пиано, флейта и виолончело/

⁸ В периода 2015 – 2018 г. в рамките на различни музикални събития осъществени изпълнения на вокални цикли от Морис Равел, Антонин Дворжак, Винченцо Белини, Франц Шуберт, Роберт Шуман, Едвард Григ и Модест Мусоргски

подраздели: *Приемственост*⁹, *Представителни участия*¹⁰, *Първи изпълнения*¹¹ /показател 14/ и *Звукозаписна дейност*¹²

В група „Е“ показател 22 - /Участие в национален научен, образователен или художествено-творчески проект/ и показател 23 - /Участие в международен научен, образователен или художественотворчески проект/ са включени съответно тазгодишното *Второ издание на Международния конкурс за камерно пеене „Панчо Владигеров“*, и майсторските класове на *Райна Кабаиванска и Анна Томова-Синтова*.

В част II *Педагогическа дейност*, наред с обширен списък на нейни студенти лауреати на наши и международни конкурси¹³ прави впечатление

⁹ 05. 2015 г. – Първи концерт на новосъздадената вокална група „Vocali simo“ – „Червената къща“ – София; 06. 2015 г. – Концерт, посветен на 175-годишнината от рождението на П.И.Чайковски – РКИЦ; 08. 2016 г. - Концерт в Каменната зала на Културен център „Двореца“ – Балчик; 06. 2017 г. – „*Приемственост*“ – къща-музей „Борис Христов“; 07. 2018 г. – „По стъпките на Борис Христов“, съвместно с фотоизложбата „*Рим. Борис Христов*“ и прожекция на филма „*Сбъдване на мечти*“. Музей „Борис Христов“ гостува на Художествената галерия във Велинград. Събитието е в рамките на Европейската година на културното наследство

¹⁰ „*Фьодор Шаляпин и Борис Христов – легенди на ХХ век*“ в Бялата зала на къщата на Шаляпин в Москва; 01. 2017 г. -*Новогодишен концерт* - Български културно-информационен център в Будапеща и др.

¹¹10.2015 г. – Участие в концерт в рамките на „Нова българска музика“ – СБК, зала „Филип Кутев“ – *Стоян Бабеков „Quasi sonata“* за соло пиано;11.2015 г. – Участие с баса *Пламен Бейков* в концерт в рамките на „Нова българска музика“ – *Драгомир Ненов – „На гости у дявола“*;06. 2017 г. – Концерт в къща-музей „Борис Христов“ – с *Мариана Цветкова - песента „Поема“ от Йовчо Крушев*

¹² Студийни записи:*Луи Шпор* – Шест немски песни, оп. 103. Изпълняват: *Дател Мичико /сопран/, Илиан Илиев /кларинет/*; 8-9.05.2018 г., Първо студио на БНР.Документални записи: Концерт на участниците в майсторския клас на Анна Томова-Синтова, ММФ *Варненско лято*, Радио Варна, 10.07.2015;*Стоян Бабеков – Quasi Sonata, Нова българска музика 2015* – СБК, зала „Филип Кутев“, 19.10.2015. и др.

¹³ Между тях: *Леонора Илиева* -Специална награда за изпълнение на ария от Верди на Четвъртия международен музикален конкурс „*Ars stars – Звезди на изкуството*“ – Варна, 2018 г.-дипломант от МК „*Л. В. Собинов*“ – гр. Ярославск – Русия, 2018 г.;*Калина Жекова*- втора награда от Националния конкурс за певци и инструменталисти „*Светослав Обретенов*“ – Провадия, септември, 2018г.;*Радостина Павлова*– Първа награда на Първия академичен конкурс „*Камерно дуо – пеене и пиано*“ - април, 2018 г и мн. др.

и множеството участия на преподавателката Боряна Ламбрева съвместно с нейните студенти в редовни класови продукции, художественотворчески проекти и проекти свързани с концертната дейност на НМА.

Оценката ми за приносния характер в художествено-творческата и педагогическа дейност на Боряна Ламбрева може да бъде обобщена в няколко направления, следвайки хронологията на справката:

- високо професионално представяне на рядко изпълнявани, произведения - тематични концерти

- премиерни изпълнения и популяризиране на българското композиторско творчество и изпълнителско изкуство в страната и чужбина

- устойчиво присъствие в дългосрочна програма на къщата-музей „Борис Христов“ и принос към Европейската година на културното наследство-2018

- приемственост, предавайки едновременно знания и опит като преподавател и изпълнител

- студийна и документална звукозаписна дейност

Моите лични впечатления от Боряна Ламбрева са за етичен колега и високо квалифициран музикант и педагог, търсен и ценен от студентите. Тя е пианист със забележителна клавирна техника, с изключително чувство за акомпаниране и усет за камерно музициране, богата стилска култура и комплексна ерудиция.

В **заключение** убедено предлагам на Научното жури да присъди на доц. д-р Боряна Асенова Ламбрева академичната длъжност **„Професор“** по камерно пеене.

/проф. д-р Ивайло Кринчев/